

Mål C-390/21**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler****Datum för ingivande:**

25 juni 2021

Domstol som begär förhandsavgörande:

Landgericht Köln (Tyskland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

10 juni 2021

Kärande:

ADPA European Independent Automotive Data Publishers
Association internationale Vereinigung ohne
Gewinnerzielungsabsicht – IvoG – enligt belgisk rätt

Gesamtverband Autoteile-Handel e. V.

Svarande:

Automobiles PEUGEOT SA

PSA Automobiles SA

Saken i det nationella målet

Talan mot den avgift som svarandena debiterar utgivare av teknisk information för tillgång till information om reparation och underhåll av fordon

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF avser tolkningen av artiklarna 61.1 och 63.1 i förordning (EU) 2018/858 samt artiklarna 6.1 och 7.1 i förordning (EG) nr 715/2007 med avseende på de närmare villkoren för den tillgång till information om reparation och underhåll som tillverkaren ska bevilja samt de avgifter som denne kan kräva för detta.

Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande

- 1) Är bestämmelserna i kapitel XIV i förordning (EU) 2018/858 (artikel 61 och följande artiklar, inklusive bilaga X) även tillämpliga på sådana fordonsmodeller som typgodkänts för första gången före den 1 september 2020 enligt förordning (EG) nr 715/2007?

Om denna fråga ska besvaras nekande, ställs dessutom följande fråga:

Är kapitel III i förordning (EG) nr 715/2007 fortfarande tillämpligt på sådana ”uttjänta fordon” och, vad gäller beräkningen av avgifterna, särskilt artikel 7 i förordning (EG) nr 715/2007?

- 2) Omfattar begreppet ”tillgång” till nämnda information, vilken tillverkare enligt artikel 61.1 i förordning (EU) 2018/858 är skyldiga att bevilja, en befogenhet för utgivare av teknisk information enligt artikel 3.45 i förordning (EU) 2018/858, att använda denna information för att utföra sina uppgifter inom ramen för sin affärsverksamhet i leveranskedjan på eftermarknaden för tillbehör och reservdelar, eller krävs det för en sådan användning att en licens för användning och återutgivning avtalas separat på vilken artikel 63 i förordning (EU) 2018/858 inte är tillämplig i fråga om den ersättning som tillverkaren kräver för detta?

Om den första tolkningsfrågan ska besvaras nekande och kapitel III i förordning (EG) nr 715/2007 är tillämpligt på uttjänta fordon, ställs dessutom följande fråga:

Omfattar begreppet ”tillgång” till nämnda information, vilken tillverkare enligt artikel 6.1 i förordning (EG) nr 715/2007 är skyldiga att bevilja, en befogenhet för utgivare av teknisk information enligt artikel 3.15 i förordning (EG) nr 715/2007, att använda denna information för att utföra sina uppgifter inom ramen för sin affärsverksamhet i leveranskedjan på eftermarknaden för tillbehör och reservdelar, eller krävs det för en sådan användning att en licens för användning och återutgivning avtalas separat på vilken artikel 7 i förordning (EG) 715/2007 inte är tillämplig i fråga om den ersättning som tillverkaren kräver för detta?

- 3) Ska begreppet ”rimliga och proportionella avgifter” i artikel 63.1 första meningen i förordning (EU) 2018/858 tolkas så, att tillverkaren måste behandla alla oberoende aktörer enligt artikel 3.45 i förordning (EU) 2018/858 lika när denne fastställer avgifterna, oberoende av deras respektive affärsverksamhet?

Om den första tolkningsfrågan ska besvaras nekande och kapitel III i förordning (EG) nr 715/2007 är tillämpligt på uttjänta fordon, ställs dessutom följande fråga:

Ska begreppet ”rimliga och proportionella avgifter” i artikel 7.1 första meningen första ledet i förordning (EG) nr 715/2007 tolkas så, att tillverkaren måste behandla alla oberoende aktörer enligt artikel 3.15 i förordning (EG) nr 715/2007 lika när denne fastställer avgifterna, oberoende av deras respektive affärsverksamhet?

Om den tredje frågan ska besvaras nekande:

- 4) Ska begreppet ”rimliga och proportionella avgifter” i artikel 63.1 första meningen i förordning (EU) 2018/858 tolkas så, att avgiften i princip endast får täcka tillverkarens kostnader?

Om den första tolkningsfrågan ska besvaras nekande och kapitel III i förordning (EG) nr 715/2007 är tillämpligt på uttjänta fordon, ställs dessutom följande fråga:

Ska begreppet ”rimliga och proportionella avgifter” i artikel 7.1 första meningen första ledet i förordning (EG) nr 715/2007 tolkas så, att avgiften i princip endast får täcka tillverkarens kostnader?

Anförda unionsrättsliga bestämmelser

Skälen 50 och 52, artiklarna 3.2, 3.45, 61.1, 63.1 och bilaga X punkterna 2.5 och 6.1 i förordning (EU) 218/858.

Skäl 8, artiklarna 3.15, 6.1, 6.2, 7.1 och 10 i förordning (EG) nr 715/2007.

Bilaga XIV nr 2.1 i genomförandeförordning (EG) nr 692/2008.

Anförda nationella bestämmelser

3 § stycke 1, 3a §, 8 § stycke 1 första meningen första alternativet och stycke 3 punkt 2 i Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (lagen mot otillbörlig konkurrens, nedan kallad UWG).

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Kärande nr 1 är en branschorganisation för oberoende utgivare av teknisk information som samlar in uppgifter från tillverkare och bearbetar dem i enhetliga format för sina användare (till exempel verkstäder). Kärande nr 2 är en tysk branschorganisation vars medlemmar utövar partihandel med reservdelar.
- 2 Svarandena ingår i bilkoncernen Groupe PSA. De innehar båda typgodkännanden enligt artikel 3.2 i förordning (EU) 2018/858 och enligt artikel 10 i förordning (EG) nr 715/2007 för fordon av märket Peugeot.

- 3 Svarandena erbjuder tillgång till information om reparation och underhåll av fordon enligt bilaga X nr 2.5 i förordning 2018/858 (tidigare artikel 6.2 i förordning nr 715/2007) som rör deras typgodkända fordon via en gemensam databas som kan nås via en webbportal. Primärt underhåller kärke nr 1 portalen, men denne gör detta även för kärke nr 2.
- 4 Användningen av denna databas erbjuds i princip till oberoende ekonomiska aktörer mot en enhetlig fast avgift beroende på för vilken tidsperiod tillgång ges, utan ytterligare individuella variabler. Oberoende ekonomiska aktörer betalar samma avgift på samma villkor. År 2019 låg dessa på 2 601,00 euro för ett års tillgång.
- 5 För oberoende utgivare av teknisk information gäller emellertid särskilda villkor. I de avtal om tillgång till databasen som i regel ingås årligen föreskrivs att den respektive oberoende utgivaren har rätt att hämta den information om reparation och underhåll av fordon som ställs till förfogande och använda den för utveckling och distribution av egna informationsprodukter. Detta omfattar särskilt beviljande av licensiering av informationsprodukter till företag som direkt eller indirekt är delaktiga i reparation av fordon. Storleken på de avgifter som tas ut fastställer svarandena individuellt för den aktuella perioden för respektive utgivare av teknisk information. Avgiftens storlek bestäms enligt följande prisformel (så kallad sigma-prisformel) som svarandena använder:

$$y = \sum_{i1}^{i2} \left(\frac{X \times N}{i \times B} \times P \right)$$

- 6 I denna ingår följande variabler:
 - Grundpris (X), vilket motsvarar det fasta pris som de andra oberoende ekonomiska aktörerna erbjuder.
 - Antalet slutkunder som den konkreta oberoende utgivaren av teknisk information har (N).
 - Fordonsmärkelets genomsnittliga marknadsandel under de senaste tio åren (P).
 - En rabattkoefficient som är kopplad till antalet slutanvändare (i).
 - Det mervärde som uppkommer genom bearbetningen (B).
- 7 Denna prisformel innehåller, utöver en ren teknisk och organisatorisk tillgång till information om reparation och underhåll av fordon, även kompensation för den kommersiella vidareanvändning som beviljas för de oberoende utgivarna av teknisk information på eftermarknaden för motorfordon som en ytterligare tjänst. För en utgivare av teknisk information uppgick exempelvis det belopp som

beräknades enligt formeln för år 2019 till 137 687,47 euro och för åren 2012–2015 till 11 000,00 euro.

- 8 Kärandena motsätter sig de avgifter som svarandena tagit ut och yrkar att de ska åläggas att på begäran ge utgivare av teknisk information tillgång till de närmare betecknade kategorierna av information om reparation och underhåll i syfte att de ska kunna använda dem för sitt eget informationsutbud i Tyskland mot en årlig avgift som motsvarar den som svarandena annars kräver från oberoende reparatörer på samma villkor. I andra hand yrkar de tillgång till en årsavgift som dessutom omfattar ett skäligt tillägg som den hänskjutande domstolen ska fastställa genom en skönsmässig bedömning och vidare i tredje hand tillgång mot en avgift som ska fastställas mot bakgrund av svarandenas kostnader för beviljandet av tillgång och ett rimligt tillägg till dessa kostnader som den hänskjutande domstolen ska fastställa genom en skönsmässig bedömning.

Parternas huvudargument

- 9 Kärandena anser att de har rätt att yrka ett undanröjande i överensstämmelse med lagstiftningen om otillbörliga affärsmetoder enligt 8 § stycke 1 första meningen första alternativet, 3 § stycke 1 och 3a § UWG på grund av åsidosättande av artikel 63.1 första meningen i förordning 2018/858 och – i tillämpliga fall – artikel 7.1 första meningen i förordning nr 715/2007, vilka reglerar beteendet på marknaden. Den avgift för tillgång till information om reparation och underhåll av fordon som svarandena fastställer med hjälp av den omtvistade prisformeln är inte rimlig och proportionerlig i den mening som avses i dessa bestämmelser.
- 10 Även på uttjänta fordon som typgodkänts före den 1 september 2020 enligt förordning nr 715/2007 är uteslutande artikel 61 och följande artiklar i förordning 2018/858 tillämpliga och inte längre den upphävda artikel 6 och följande artiklar i förordning nr 715/2007.
- 11 De avtal som svarandena har ingått om tillgång till deras databas ska i princip bedömas mot bakgrund av artikel 63.1 i förordning 2018/858, eftersom den avgift som beräknas genom formeln inte ska kompensera någon tjänst utöver ”tillgången” enligt artikel 61 i förordning 2018/858. Denna ”tillgång” omfattar en långtgående lagstadgad behörighet för oberoende utgivare av teknisk information att använda informationen för sina uppgifter inom ramen för sin affärsverksamhet i leveranskedjan på marknaden för tillbehör och reservdelar, vilken är jämförbar med en ”tvångslicens”.
- 12 Svarandenas användning av den aktuella prisformeln utgör dessutom ett åsidosättande av artikel 63.1 i förordning 2018/858 och – i tillämpliga fall – artikel 7.1 i förordning nr 715/2007 och således i förening med 3 § stycke 1 och 3a § UWG en överträdelse av konkurrensrätten enligt den nationella lagstiftningen om otillbörliga affärsmetoder. Detta grundas inledningsvis på en särbehandling av oberoende utgivare av teknisk information jämfört med andra oberoende ekonomiska aktörer genom den individuella beräkningen av avgifterna i synnerhet

på grundval av det individuella antalet slutanvändare istället för en enhetlig fast avgift. Enligt artikel 63.1 i förordning 2018/858 och – i tillämpliga fall – artikel 7.1 i förordning nr 715/2007 krävs en likabehandling av samtliga oberoende ekonomiska aktörer. Vidare strider även avsaknaden av koppling till de faktiska kostnader som uppkommit för beviljandet av tillgången mot nämnda bestämmelser. Anknytningen till det enskilda antalet slutanvändare i form av en faktisk vinstdelning utgör en otillåten avgift för användningen av informationen. Enligt artikel 63.1 i förordning 2018/858 och – i tillämpliga fall – artikel 7.1 i förordning nr 715/2007 är det endast tillåtet att kräva en kompensation för det tekniska och organisatoriska bördorna för att bevilja tillgång. På sin höjd är en proportionerlig andel av vinsten i form av ett procentuellt tillägg på kostnaderna förenlig med förordningen.

- 13 Svarandena anser att de krav på undanröjande som kändena har gjort gällande inte är motiverat av flera rättsliga skäl.
- 14 Inledningsvis är artikel 61 och följande artiklar i förordning 2018/858 inte tillämpliga på uttjänata fordon som har typgodkänts före den 1 september 2020 i enlighet med förordning nr 715/2007, utan fortsatt artikel 6 och följande artiklar i förordning nr 715/2007.
- 15 Vidare ska den omtvistade prisformeln redan i detta avseende inte bedömas mot bakgrund av artikel 63.1 första meningen i förordning 2018/858 och artikel 7.1 i förordning nr 715/2007, eftersom den utgör en kompensation för att utgivare av teknisk information erhåller rätt att använda informationen om reparation och underhåll av fordon på eftermarknaden för motorfordon i kommersiellt syfte. Den ”tillgång” som tillverkaren ska bevilja enligt artikel 61.1 i förordning 2018/858 och artikel 6.1 i förordning nr 715/2007 omfattar inte en sådan licens för användning och utgivning från oberoende utgivare av teknisk information, vilket innebär att den avgift som beräknas genom prisformeln avser en ytterligare tjänst som inte föreskrivs i lag, vars pris tillverkarna kan bestämma fritt.
- 16 Oberoende av detta ska prisformeln i vart fall klassificeras som ”rimlig och proportionell” i den mening som avses i den aktuella bestämmelsen. Tillverkarna har ett utrymme för skönsässig bedömning vid beräkningen och kan utöver de faktiska kostnaderna för beviljandet av tillgången beakta ytterligare kriterier, i synnerhet den omfattning i vilken informationen kommer att användas, berörda immateriella rättigheter och databasen samt tjänsternas och uppgifternas omfattning.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 17 Det är avgörande för förekomsten av en sådan rätt att kräva ett undanröjande som gjorts gällande enligt 8 § stycke 1 första meningen första alternativet, 3 § stycke 1, 3a § UWG, huruvida det föreligger ett åsidosättande av artikel 63.1 första meningen i förordning 2018/858 och – i tillämpliga fall – artikel 7.1 första meningen i förordning nr 715/2007, vilka reglerar beteendet på marknaden.

- 18 Artikel 63.1 första meningen i förordning 2018/858 och – i tillämpliga fall – artikel 7.1 första meningen i förordning nr 715/2007 utgör bestämmelser som reglerar beteendet på marknaden i den mening som avses i 3a § UWG. Åsidosättanden kan i princip göras gällande som en överträdelse av konkurrensrätten i enlighet med lagstiftningen om otillbörliga affärsmetoder för att skydda konsumenter, konkurrenter eller andra marknadsaktörer mot bakgrund av det allmänna intresset av en konkurrens utan snedvridning genom rätten att kräva ett undanröjande enligt 8 § stycke 1 första meningen första alternativet, 3 § stycke 1 och 3a § UWG. Bundesgerichtshof har redan fastställt detta med avseende på artikel 6.1 i förordning nr 715/2007, vilken är den bestämmelse som föregick artikel 61.1 i förordning 2018/858 och hade ett liknande innehåll. Enligt Landgericht Köln ska denna bedömning tillämpas på artikel 63.1 första meningen i förordning 2018/858 och – i tillämpliga fall – artikel 7.1 i förordning nr 715/2007.
- 19 För att talan ska kunna prövas krävs det inledningsvis att tillämpningsområdet för förordning 2018/858 klargörs när det gäller uttjänta fordon. Först efter ett sådant klargörande står det klart huruvida det krav på undanröjande som har gjorts gällande kan grundas på artikel 61 och följande artiklar i förordning 2018/858 eller på artikel 6 och följande artiklar i förordning nr 15/2007. Eftersom såväl de rättsliga följderna som utformningen av tillgången och innehållet i avgiftssystemet i de båda förordningarna skiljer sig åt kan kärandenas yrkanden först avgöras efter ett klargörande av frågan vilka bestämmelser som är tillämpliga på uttjänta fordon.
- 20 För att artikel 61 och följande artiklar i förordning 2018/858 även ska vara tillämpliga på uttjänta fordon talar utöver upphävandet av artikel 6 och följande artiklar i förordning nr 715/2007 även skäl 50 och artikel 86.2 i förordning 2018/858. Tillverkarens skyldighet att ge tillgång till information om reparation och underhåll av fordon kan dessutom anses framåtriktad och variabel och inte genom typgodkännandet bli bunden till rättsläget vid denna tidpunkt. Detta gör emellertid att frågan uppkommer huruvida tillverkarnas skydd för berättigade förväntningar, det unionsrättsliga förbudet mot retroaktiv tillämpning och en eventuellt oskälig intensifiering av det skyldigheter som gäller för uttjänta fordon (utan kompensation) ska beaktas samt vilken betydelse artikel 6.7 i förordning (EG) nr 715/2007 ska tillmätas.
- 21 Vidare krävs det ett klargörande hur långt den ”tillgång” som tillverkarna ska bevilja sträcker sig, mer konkret huruvida detta även omfattar ett tillstånd för oberoende utgivare av teknisk information att använda informationen om reparation och underhåll av fordon för utveckling och distribution av egna informationsprodukter. Om detta inte är fallet skulle den behörighet att använda informationen som de svarande har beviljat utgöra en ytterligare tjänst som faller utanför tillämpningsområdet för de omtvistade unionsrättsliga bestämmelserna.
- 22 För en tolkning av begreppet tillgång så att det innebär en tvångslicens till förmån för oberoende utgivare av teknisk information talar att det i förordningstexten inte

görs någon åtskillnad mellan tillgång och användning. För en behörighet att använda informationen talar även ordalydelsen i artikel 61.2 andra stycket andra meningen i förordning 2018/858, i vilken uttryckligen hänvisas till skyldigheten att göra det möjligt för oberoende aktörer att ”utföra sina uppgifter inom ramen för sin affärsverksamhet i leveranskedjan på eftermarknaden”.

- 23 Det föreligger emellertid även rimliga skäl för den motsatta ståndpunkten, nämligen att rätten att använda informationen och ersättningen för denna med avsikt inte har reglerats i de åberopade bestämmelserna och ska förhandlas fram individuellt mellan tillverkarna och de oberoende utgivarna. Följaktligen skulle artikel 61 i förordning 2018/858 och – i tillämpliga fall – artikel 6 i förordning nr 715/2007 uteslutande ses som en bestämmelse som reglerar den tekniska utformningen av tillgången. Även enligt ordalydelsen i bilaga X punkt 6.1 i förordning nr 2018/858 och – i tillämpliga fall – bilaga XIV punkt 2.1 i genomförandeförordning nr 692/2008 är olika slutsatser tillåtna. Exempelvis är det inte otänkbart att endast det tekniska beviljandet av informationen ska ”förhandla[s] direkt med den berörda tillverkaren”, men att den avgift som ska betalas för detta emellertid ska beräknas enligt artikel 63.1 första meningen i förordning 2018/858. Begreppet ”rätt” kan emellertid även tolkas så, att den individuella förhandlingen hänför sig till samtliga villkor för tillhandahållandet av informationen, inbegripet en individuell avgift fram för användningen som fritt kan förhandlas. Dessutom är det oklart huruvida ”kopiering eller återpublicering” även omfattar utvecklingen av en ny informationsprodukt eller endast upprättandet av motsvarande kopior från databasen.
- 24 Ett antagande att oberoende utgivare av teknisk information har en befogenhet att använda informationen överensstämmer med det syfte som föreskrivs i skäl 50 och 52 i förordning 2018/858 samt skäl 8 i förordning nr 715/2007 och syftet med skyldigheten att bevilja tillgång till information om reparation och underhåll av fordon, nämligen att lägga grunden för en effektiv konkurrens på marknaden för reparations- och underhållstjänster för att ytterligare förverkliga den inre marknaden. En frihet för tillverkaren i egenskap av den enda ursprungliga informationskällan, till vilken det således saknas alternativ, kan antas hindra konkurrensen. EU-domstolen har emellertid redan påpekat att genomförandet av förordningens syfte inte ensidigt ska ske på tillverkarnas bekostnad (dom av den 19 september 2019, Gesamtverband Autoteile-Handel, C-527/18, EU:C:2019:762, punkt 36).
- 25 Slutligen uppkommer frågan huruvida samtliga oberoende ekonomiska aktörer alltid ska behandlas lika vid beräkningen av avgifterna, oberoende av deras aktuella affärsverksamhet. För ett sådant krav på likabehandling talar att det enhetligt och utan åtskillnad föreskrivs en rätt till tillgång för samtliga oberoende ekonomiska aktörer i de aktuella bestämmelserna och det enda särskiljningskriteriet som fastställs är den tidsperiod för vilken tillgången beviljas. Mot en sådan tolkning talar emellertid bestämmelsens ordalydelse, ”rimlig och proportionell”, vilket snarare tyder på en beräkning i det enskilda fallet. Även uttrycket ”utsträckning ... använder” i artikel 63.1 andra meningen i förordning

2018/858 och – i tillämpliga fall – artikel 7.1 andra meningen i förordning nr 715/2007 talar för ett individuellt bedömningskriterium, även just med hänsyn till att användningen kan antas vara mer intensiv på grund av den affärsmodell som utgivare av teknisk information har jämfört med exempelvis en användning från oberoende verkstäder som endast utnyttjar åtkomsten enstaka gånger. Även bilaga X punkt 6.1 i förordning 2018/858 och – i tillämpliga fall – bilaga XIV punkt 2.1 i genomförandeförordning nr 692/2008 kan tolkas så, att oberoende utgivare av teknisk information till skillnad från övriga oberoende ekonomiska aktörer kan underkastat individuella villkor.

- 26 Såvida kändandena inte kan återopa en likabehandling i förhållande till andra oberoende ekonomiska aktörer uppkommer frågan huruvida artikel 63.1 i förordning 2018/858 och – i tillämpliga fall – artikel 7.1 i förordning nr 715/2007 främjar en kostnadstäckande beräkning av avgifterna. Formuleringen i de tillämpliga bestämmelserna, ”ta ut ... avgifter för tillgång”, talar för att avgiften uteslutande ska vara tillämplig i frågan om ett tekniskt och organisatoriskt beviljande av tillgång. Denna tillgång skulle emellertid varken omfatta det ekonomiska värde som informationen om reparation och underhåll av fordon har eller någon andel från den aktuella oberoende utgivarens ekonomiska resultat.
- 27 Det är emellertid osäkert vilken relevans den utsträckning den oberoende aktören använder sig av informationen har vid beräkningen av avgifterna. Detta skulle kunna betraktas som ett begränsande undantag från en avgift som i princip är kostnadsbaserad som gynnar oberoende ekonomiska aktörer med en särskilt småskalig verksamhet, eller en avgift som utgår från principen i vilken utsträckning användningen äger rum. Även formuleringen ”rimlig och proportionell” skulle kunna tala för en mer flexibel beräkning och är öppen för tolkningar.
- 28 Förordningens syfte, att säkerställa effektiv konkurrens på marknaden för informationstjänster rörande reparation och underhåll av fordon, talar mot en tolkning som genom artiklarna 61 och 63 i förordning 2018/858 tillåter en inkomstkälla som går utöver en kostnadstäckning. I detta avseende kan det även anföras att den ekonomiska framgången huvudsakligen grundas på den oberoende utgivarens prestation. Genom tillhandahållandet av information ska ett inträde på eftermarknaden för motorfordon först möjliggöras och lika möjligheter uppnås mellan oberoende och auktoriserade marknadsaktörer. Först på denna marknad ska sedan en lönsamhet nås inom ramen för en effektiv konkurrens. En sådan uppfattning medför emellertid ett betydande ingrepp i tillverkarnas intresseområde, eftersom dessa utan kompensation går miste om möjligheten att utnyttja värdet från sin information om reparation och underhåll av fordon.